

راهنمای مصرف داروهای سیستمیک در درمان بیماریهای پوستی

دکتر علیرضا فیروز

استادیار گروه پوست، مرکز آموزش و پژوهش بیماریهای پوست و جذام، دانشگاه علوم پزشکی تهران

بررسی‌های لازم باید با توجه به شرایط هر بیمار صورت گیرد.

* آزاتیوپرین

قبل از شروع درمان: شمارش کامل خون، بیوشیمی خون، آزمایش ادرار، PPD

در طی درمان: شمارش کامل خون هر هفته تا یک ماه، هر دو هفته در ماه دوم سپس هر ۲-۱ ماه؛ بیوشیمی خون هر ۲-۱ ماه، آزمایش مدفوع، معاینه غدد لنفاوی، عکس سینه، پاپ اسمیر در خانم‌ها هر ۶ ماه.

* آنتی مالاریکها

قبل از شروع درمان: شمارش کامل خون، آزمایش‌های کبدی، G6PD، پورفیرین ادرار، معاینه چشم.

در طی درمان: شمارش کامل خون ماهانه تا ۶-۴ ماه سپس هر ۶-۴ ماه؛ آزمایش‌های کبدی پس از ۱ و ۳ ماه سپس هر ۶-۴ ماه؛ معاینه چشم هر ۶ ماه.

* اسپیروئولاکتون

قبل از شروع درمان: شمارش کامل خون، شستوسترون، آندروستن دیون، DHEAS، الکترولیت‌های سرم.

در طی درمان: آزمایشات فوق هر سه ماه تا یک سال سپس هر سال

* پیسورالین + (PUVA)UVA

قبل از شروع درمان: شمارش کامل خون، آزمایشات کبدی و کلیوی، تجزیه ادرار، معاینه چشم.

در طی درمان: شمارش کامل خون، آزمایشات کبدی و کلیوی، تجزیه ادرار پس از ۱، ۶ و ۱۲ ماه سپس هر سال، معاینه چشم پس از ۶ و ۱۲ ماه سپس هر سال

* داپسون

قبل از شروع درمان: شمارش کامل خون، آزمایشات

داروهای سیستمیک در درمان بسیاری از بیماری‌های پوستی کاربرد دارند. مصرف این داروها مستلزم انتخاب دقیق بیمار و نیز بررسی مرتب وی در طی درمان جهت کسب بهترین نتیجه و پیشگیری از پیدایش عوارض ناخواسته می‌باشد. در این مقاله توصیه‌های لازم در جهت انتخاب و پیگیری بیمارانی که تحت درمان با داروهای سیستمیک قرار گرفته‌اند، ارائه شده است.

واژه‌های کلیدی: بیماری‌های پوستی - داروهای سیستمیک - عوارض جانبی.

استفاده از داروهای سیستمیک کمک عمده‌ای در درمان بسیاری از بیماری‌های پوستی می‌نماید و در بسیاری از موارد تنها راه درمان بیمار می‌باشد. اما از سوی دیگر مصرف بسیاری از این داروها می‌تواند منجر به بروز عوارض جانبی متعدد و گاه خطرناک شود. استفاده از این داروها مستلزم انتخاب دقیق بیمار نیازمند به درمان و نیز بررسی دقیق و مرتب وی در طی درمان می‌باشد. بدین ترتیب می‌توان از پیدایش این عوارض ناخواسته پیشگیری نمود و یا در صورت بروز عوارض با شناسایی سریع آنها و کاهش مقدار مصرف یا قطع دارو از شدت یافتن و گسترش آن جلوگیری کرد.

در این مقاله توصیه‌هایی در مورد نحوه بررسی بیمارانی قبل از شروع مصرف و در طی مصرف بسیاری از داروهای سیستمیک که در درمان بیماری‌های پوستی به کار می‌روند، ارائه شده است. در مورد برخی داروها (مانند سیکلوسپورین و متوترگسات) راهنمای مصرف (Guideline) توسط آکادمی درماتولوژی آمریکا AAD تهیه و منتشر شده است. توصیه‌های ارائه شده در مورد سایر داروها از منابع مختلف گردآوری شده و ممکن است اختلافات مختصری در توصیه‌های این منابع وجود داشته باشد. لذا سعی بر این بوده است که قابل قبول‌ترین و عملی‌ترین توصیه‌ها انتخاب و ارائه گردند. البته این توصیه‌ها تنها یک راهنمای کلی بوده و